

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 22. maja 2023. godine
Ref.br.:RK 2193/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI198/22

Podnosilac

Drita Gjonbalaj

**Ocena ustavnosti presude ARJ.br.38/2022 Vrhovnog suda Kosova od 25. jula
2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela Drita Gjonbalaj, sa prebivalištem u Prištini (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva), zastupljena od Florim H. Shefqeti, advokat iz Prištine (u daljem tekstu: zastupnik podnositeljke zahteva).

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva osporava ustavnost presude [ARJ.br.38/2022] Vrhovnog suda Kosova, od 25. jula 2022. godine.
3. Osporena presuda dostavljena je podnositeljki zahteva 16. avgusta 2022. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je procena ustavnosti osporenog rešenja, čime su podnositeljki zahteva navodno povređena zagarantovana prava članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi člana 6.1 (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP); i članovima 32. [Pravo na pravno sredstvo], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54. [Sudska zaštita prava] i 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava.

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na članovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i na pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 14. decembra 2022. godine, podnositeljka zahteva je podnela svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, kojom prilikom je otpočeo njegov mandat u Sudu.
8. Dana 20. decembra 2022. godine, predsednica Suda je odlukom [Nr.GJR.KI198/22] imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca a odlukom [Nr.KSH.KI198/22] Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Remzije Istrefi-Peci (predsedavajuća), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci, članovi.
9. Dana 23. januara 2023. godine, Sud: (i) je obavestio zastupnika podnositeljke zahteva o registraciji zahteva pod br. KI198/22 i od istog je zatražio da dostavi sudu popunjeni obrazac zahteva prema zvaničnoj verziji Ustavnog suda kako bi prosledili dalje zahtev; (ii) je poslao zahtev Osnovnom sudu u Prištini – Odeljenje za upravna pitanja (u daljem tekstu: Osnovni sud), gde je tražio dodatne informacije koje dokazuju kada je podnositeljka zahteva primila presudu [ARJ.br.38/2022] od 25. jula 2022. godine; i (iii) je poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu Kosova.
10. Dana 25. januara 2023. godine, Sud je primio povratnicu od Osnovnog suda u Prištini, koja dokazuje kada je podnositeljka zahteva primila presudu [ARJ.nr.38/2022] od 25. jula 2022. godine.
11. Dana 7. februara 2023. godine, Sud je primio obrazac zahteva popunjen od podnositeljke zahteva, prema zahtevu Suda od 23. januara 2023. godine.
12. Dana 27. aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zakona.

Pregled činjenica

13. Iz spisa predmeta, Sud primećuje da se suština predmeta odnosi na odbijanje koje je Kosovske Agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP), donelo u vezi sa zahtevom podnositeljka zahteva za napredovanje u karijeri. S tim u vezi, razvijena su tri postupka: a) upravni postupak; b) prvi sudski postupak za poništenje odluke A 02/58/2015 od 10. aprila 2015. godine Nezavisnom nadzornom odboru za civilnu službu Kosova (u daljem tekstu: NNOCSK-a), kojom je žalba podnositeljke zahteva odbijena kao nedozvoljena; i c) drugi sudski postupak za poništenje odluke A 02/453/2017 od 16. aprila 2018. godine NNOCSK-a, kojom je žalba podnositeljke zahteva odbijena kao neosnovana. U nastavku će Sud odvojeno tretirati ove postupke.

a) Upravni postupak

14. Iz spisa predmeta proizilazi da je, 19. novembra 2014. godine, Zamenik Upravnog Direktora KAP je odlukom ZDM 266/2014, odbio zahtev podnositeljke zahteva za reviziju položaja i plate, sa obrazloženjem da je unapređenje ili napredovanje u karijeri predviđeno Pravilnikom br. 21/2012 o napredovanju u karijeri, u kom slučaju je konkurencija trebala da bude otvorena za sve zaposlene u KAP u skladu sa Zakonom o civilnoj službi, a nije raspisan konkurs za poziciju za koju je ona imala pretenzije.
15. Dana 16. decembra 2014. godine, podnositeljka zahteva je podnela žalbu Komisiji za rešavanje sporova i žalbi pri KAP-u, kao drugostepenom organu.
16. Dana 13. januara 2015. godine, Komisija za rešavanje sporova i žalbi, kao drugostepeni organ u KAP-u, donela je odluku pod brojem KZKA-1/2015, kojim je: (i) poništeno osporeno rešenje sa referentnim br. 266/2014 od 19. novembra 2014. godine; i (ii) vratila slučaj na ponovno razmatranje Komisiji za reviziju plata pri KAP-u. Obrazloženje ove Komisije je bilo da odluka broj 266/2014 sadrži nepravilnu primenu odredbi u predmetnom slučaju, jer je zasnovana na Pravilniku br. 21/2012, ali je ova Komisija ocenila da je PAK obrazovao poseban Pravilnik u kojem je predvideo nivoe funkcionalnih kategorija sistema plata i dao mogućnost zaposlenima da podnesu zahteve za reviziju svojih plata.
17. Dana 12. februara 2015. godine, podnositeljka zahteva je podnela žalbu NNOCSK-a, protiv odluke br. KZKA-1/2015 od 13. januara 2015. godine Komisije za rešavanje sporova i žalbi Kosovske agencije za privatizaciju. Podnositeljka zahteva je u ovoj žalbi tvrdila da je KAP u prošlosti imenovao ljude na poziciju koju je podnositeljka zahteva tražila bez raspisivanja organizovanog konkursa i da restrukturiranje koje je obavljeno u 2014. godini nije bilo zasnovano na principima zasluga kako to zahteva zakonska odredba člana 3.9 Zakona o civilnim službenicima.
18. Dana 10. aprila 2015. godine, NNOCSK je doneo odluku br. 1218/2015, kojom je žalba podnositeljke zahteva odbijena kao neprihvatljiva, sa obrazloženjem, kao u nastavku:

„Veće za razmatranje žalbi je zaključilo da je podnosilac žalbe Drita Gjonbalaj putem dopisa (e-maila) od Kancelarije za osoblje dana 13. januara 2015. godine primila odluku Komisije za rešavanje sporova i žalbi br. KZKA-1/2015 od 13. januara 2015. godine, dok je žalbu podnela nezavisnom Nadzornom odboru za civilnu službu Kosova dana 12. februara 2015. godine. Veće za razmatranje žalbi je konstatovalo da je podnosilac žalbe podnela žalbu Odboru 31. (trideset i prvog) dana od momenta kada je primila odluku Komisije za rešavanje sporova i žalbi, van zakonskog roka utvrđenog u stavu 1. člana 4. Uredbe br. 02/2014 o pravilima i postupcima žalbe u Nezavisni nadzorni odbor za civilnu službu Kosova, koji kaže: „Žalba se mora podneti u roku od 30. dana od dana kada je stranci dostavljena

odluka Komisije za rešavanje sporova i žalbi“ i članu 11. Uredbe br. 05/2011 o postupcima za rešavanje sporova i žalbi, koji kaže: „Protiv odluke Komisije nezadovoljna lica imaju pravo na žalbu Nezavisnom nadzornom odboru Kosova, u roku od 30 dana.“

b) Prvi sudski postupak

19. Dana 8. maja 2015. godine, podnositeljka zahteva je podnela tužbu Osnovnom sudu kojom osporava zakonitost rešenja NNOCSK-a br. 1218/2015 od 10. aprila 2015. godine.
20. Dana 19. jula 2016. godine, Osnovni sud je presudom [A.nr.828/2015] odbio tužbeni zahtev podnositeljke zahteva kao neosnovan, na osnovu toga što je podnositeljka zahteva propustila rok za podnošenje žalbe NNOCSK.
21. Podnositeljka zahteva je neutvrđenog dana uložila žalbu na presudu Osnovnog suda [A.nr.828/2015] zbog: (i) pogrešnog i nepotpunog utvrđenog činjeničnog stanja; (ii) pogrešne primene materijalnog prava; i (iii) povrede odredaba upravnog postupka.
22. Dana 8. novembra 2016. godine, Apelacioni sud Kosova je presudom [AA.br.292/2016] odbio žalbu podnositeljke zahteva kao neosnovanu i potvrdio ožalbenu presudu Osnovnog suda.
23. Neutvrđenog dana, podnositeljka zahteva podnosi zahtev za vanrednu reviziju sudske odluke Vrhovnom sudu Kosova, osporavajući u celini zakonitost presuda Osnovnog suda [A.br.828/2015] od 19. jula 2016. godine i Apelacionog suda [AA.br.292/2016] od 08. novembra 2016. godine i zatražila je da se predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.
24. Dana 16. maja 2017. godine, Vrhovni sud Kosova je doneo presudu [ARJ.br.14/2017], kojom je usvojio kao osnovan zahtev podnositeljke zahteva za vanrednu reviziju sudske odluke i poništio osporene presude Osnovnog suda i Apelacionog suda, vrativši predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje.
25. U obrazloženju presude [ARJ.br.14/2017], Vrhovni sud je naglasio sledeće:

„Vrhovni sud Kosova, ocenjujući tužbene navode tužioca o bitnim povredama procesnih odredbi, nalazi da su oni osnovani. Tako, sud nalazi da je pobijana presuda Drugostepenog, ali i Prvostepenog suda doneta uz bitne povrede procesnih odredaba iz člana 182.1 u vezi sa članom 126.2 ZPP-a, primenjivog prema članu 63. ZUS-a, s toga jer su sudovi nižih instanci u toku postupka nepravilno primenili odredbe člana 126.2 ZPP-a koji se primenjuju prema članu 63 ZUS-a, a to je uticalo na donošenje zakonite i pravične presude.

[...]

„Vrhovni sud je, računajući rok za žalbu i odredbu člana 162.2 ZPP-a, zaključio da su i tužena i sudovi pogrešno izračunali rok za žalbu tužioca, jer je ovom odredbom izričito predviđeno, između ostalog, „ako je rok za žalbu određen po danima, iz obračuna se isključuje dan kada je događaj počeo, što znači da se u konkretnom slučaju ne računa datum 13. januar 2015. godine, već počinje od 14. tog meseca, a pošto je tužilac tužbu podnela 12. februara 2015. godine, ovim je Sud zaključio da je tužilac podnela tužbu 30. dana a ne 31. dana, kako navode tuženi i sudovi, tako da je tužilac podnela tužbu u zakonskom roku.“

26. Dana 20. jula 2017. godine, Osnovni sud je nakon vraćanja predmeta na ponovno suđenje, doneo presudu [A.br.916/2017] kojom je usvojio kao osnovan tužbeni zahtev podnositeljke zahteva i poništio rešenje NNOCSK-a sa br. A02/58/2015 od 10. aprila 2015. godine, vrativši predmet na ponovno razmatranje i odlučivanje u NNOCSK.
27. Neutvrđenog dana, NNOCSK je podneo žalbu Apelacionom sudu sa navodima o povredama zakonskih odredaba upravnog i parničnog postupka, pogrešnom utvrđivanju činjeničnog stanja i pogrešnoj primeni materijalnog prava, sa predlogom da se poništi ožalbena presuda i ostane na snazi odluka br. 1218/2015 od 10. aprila 2015. godine, na osnovu zakona.
28. Dana 19. decembra 2017. godine, Apelacioni sud je presudom [AA.br.413/2017] odbio kao neosnovanu žalbu NNOCSK-a i potvrdio ožalbenu presudu.
29. Neutvrđenog dana, NNOCSK je podneo zahtev za vanrednu reviziju sudske odluke presude Apelacionog suda [AA.br.413/2017] od 19. decembra 2017. godine, zbog pogrešne primene materijalnog prava, tražeći da se osporena presuda preinači i da ostane na snazi njeno rešenje br. A 02/58/2015 od 10. aprila 2015. godine.
30. Dana 14. marta 2018. godine, Vrhovni sud Kosova je doneo rešenje [ARJ-UZVP.br.24/2018] kojim je zahtev za vanrednu reviziju odbijen kao nedozvoljen s obrazloženjem jer je predmet vraćen NNOCSK-u na ponovno razmatranje i odlučivanje, pa stoga sudska odluka nije pravosnažna.
31. Dana 6. avgusta, 2018. godine, podnositeljka zahteva je podnela žalbu Instituciji narodnog advokata sa navodima o rodnoj diskriminaciji na radu, zbog napredovanja na internim konkursima u KAP. Podnositeljka zahteva je u svojoj žalbi naglasila da se prijavila na konkurs koji je KAP raspisao 30. marta 2018. godine za poziciju višeg službenika za nabavke, gde nije uspela da prikupi potrebne bodove za ovu poziciju, a takođe se prijavila i na interni konkurs od 19. jula 2018. godine za mesto direktora marketinga, odnosima sa investitorima i javnošću u KAP-u, ali ni na ovom konkursu, prema proceni, nije dostigla potrebne bodove za ovo radno mesto. U oba slučaja, podnositeljka zahteva je tvrdila da je bila diskriminisana na rodnoj osnovi od strane KAP-a.
32. Dana 24. februara 2020. godine, Institucija narodnog advokata je izašla sa preporukama za KAP da sprovede zakonsku obavezu definisanu Zakonom br. 05/L-020 o ravnopravnosti polova, obezbeđujući minimalnu zastupljenost od 50% za svaki rod, u svim rukovodećim pozicijama i pozicijama odlučivanja, jer je na osnovu prikupljenih nalaza i činjenica zaključilo da postoji diskriminacija po rodnoj osnovi u zapošljavanju, na postojećim rukovodećim pozicijama državnih službenika u KAP-u.

c) Drugi sudski postupak

33. Dana 16. aprila 2018. godine, NNOCSK je doneo odluku A/02/453/2017 kojom odbija žalbu podnositeljke zahteva kao neosnovanu, navodeći sledeće razloge:

„Veće za razmatranje žalbi, u vezi sa ožalbenom tvrdnjom podnosioca žalbe da na osnovu radnog iskustva treba da napreduje u karijeri, zaključilo je da se na osnovu zakonskih odredbi koje su na snazi u civilnoj službi Republike Kosovo, napredovanje u karijeri ne može biti vršeno automatski, ali je to predviđeno kroz procedure zapošljavanja (konkurs) prema članu 18. stav 13. Zakona br. 03/L-149 o civilnoj službi Republike Kosovo, koji propisuje da: „... Za rukovodeće pozicije i više rukovodeće pozicije, prijem se vrši kroz procedure napredovanja postojećih civilnih službenika...“, prema članu 4. i 5. Uredbe br. 21/2012 o napredovanju u

karijeri civilnih službenika i odredbama Uredbe br. 02/ 2010 o procedurama zapošljavanja u civilnoj službi. Na osnovu toga, žalbena tvrdnja podnosioca žalbe je neosnovana.“

34. Dana 18. maja 2018. godine, podnositeljka zahteva je podnela tužbu o upravnom sporu pred Osnovnim sudom a protiv NNOCSK-a. U ovoj tužbi, podnositeljka zahteva je tražila da: (i) se usvoji njena tužba kao osnovana; (ii) da se poništi odluka NNOCSK-a [A/02/453/2017] od 16. aprila 2018. godine; (iii) da se poništi odluka NNOCSK-a [A/02/58/2015] od 10. aprila 2015. godine kao i odluka Zamenika Upravnog Sirektora KAP-a [ZDM 266/2014] od 19. novmebra 2014. godine; i (iv) zatražila je od Suda da obaveže Komisij za ponovno razmatranje plata pred KAP-om da izvrši ponovnu procenu pozicije i da unapredi u karijeri podnositeljku zahteva na radno mesto Šefa Jedinice za Nabavku u Odlejenju za nabavke KAP-a.

35. Između ostalog, u svojoj tužbi, podnositeljka zahteva je naglasila da:

„Za tužiteljku, nije izvršeno zasluženje napredovanje na radnom mestu šefa Odeljenja za nabavke u Odeljenju za nabavke u KAP-u i proceni rezultata rada i stručnih veština na osnovu Zakona o civilnim službenicima, već je na nezakonit i na diskriminatorski način odbijen zahtev Drite Gjonbalaj za njeno unapređenje...“. Dalje, podnositeljka zahteva je naglasila da: *„Kosovska Agencija za Privatizaciju, odnosno zamenik upravnog direktora doneo je nezakonitu i diskriminatornu odluku pod brojem ZDM 266/2014 od 19.11.2014. godine, kojom je odbijen kao neprihvatljiv zahtev tužiteljke Drite Gjonbalaj za unapređenje ili napredovanje u karijeri“.* Što se tiče odluke NNOCSK-a [A/02/453/2017] od 16. aprila 2018. godine, podnositeljka zahteva je tvrdila da je ista doneta na osnovu pogrešne provere činjeničnog stanja i da je ista nezakonita.

36. Dana 24. juna 2020. godine, Osnovni sud je doneo presudu [A.nr.1191/2018], kojom: (i) odbija kao neosnovanu drugu tačku tužbenog zahteva podnositeljke zahteva koja je tražila da se poništi osporeno rešenje NNOCSK-a; (ii) odbacuje kao nedozvoljenu treću tačku tužbenog zahteva podnositeljke zahteva kojom je tražila da se poništi odluka A/02/58/2015 od 10. aprila 2015. godine od NNOCSK-a i odluka br. ZDM.266/2014 zamenika upravnog direktora KPA 19. novembra 2014. godine; i (iii) odbija kao neosnovanu četvrtu tačku tužbenog zahteva podnositeljke zahteva, gde je tražila da Komisija za reviziju plata pri KAP-u bude primorana da razmotri poziciju i unapredi podnositeljku zahteva u njenoj karijeri, sa sledećim obrazloženjem: *„Iz izvedenih dokaza na glavnom ročištu, Sud je utvrdio da organ za zapošljavanje, u ovom predmetu, Kosovska agencija za privatizaciju, nije raspisala konkurs za poziciju šefa jedinice za nabavke u Odeljenju za nabavke PAK-a, poziciju za koju ima pretenzije tužilac“.* S tim u vezi, Osnovni sud je ocenio odluku NNOCSK-a kao pravičnu i zakonitu. Što se tiče ostalih tvrdnji podnositeljke zahteva, Osnovni sud je utvrdio da je presuda [A.br.916/2017] od 20. jula 2017. godine bio presuđeni predmet, dok se u pismu preporuke Institucije narodnog advokata radilo o dva druga konkursa u kojima je podnositeljka zahteva učestvovala, ali ne i za predmet koji je bio predmet spora pred ovim sudom.

37. Podnositeljka zahteva je u zakonskom roku podnela žalbu Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda [A.nr.1191/2018] od 24. juna 2020. godine, zbog bitnih povreda odredaba upravnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, tražeći da se osporena presuda poništi i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Nadalje, podnositeljka zahteva u ovoj žalbi ističe da je Osnovni sud za osnov uzeo Uredbu broj 21/2012 o napredovanju u karijeri civilnih službenika, a nije uzeo u obzir odluku Komisije za rešavanje sporova i

žalbi pri KAP-u, koja je konstatovala da je Komisija za reviziju plata osnovana Uredbom o platama civilnih službenika KAP-a koja je stupila na snagu 1. jula 2014. godine.

38. Dana 21. marta 2022. godine, Apelacioni sud je presudom [AA.br.492/20] odbio žalbu podnositeljke zahteva kao neosnovanu i potvrdio presudu Osnovnog suda [A.br.1191/2018] od 24. juna 2020. godine, s obrazloženjem da: „Na osnovu ovakvog stanja predmeta, Apelacioni sud ocenjuje da je stav i pravni zaključak Prvostepenog suda pravičan i zakonit, budući da pobijanom presudom nema bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz člana 182. stav 2. tačka (b), (g), (j), (k) i (m) ZPP-a, a materijalno pravo je pravično primenjeno...“. Dalje, Apelacioni sud je smatrao da je prvostepeni sud dovoljno obrazložio odlučne činjenice iz kojih je došao do meritorne odluke.
39. Dana 17. maja 2022. godine, Apelacioni sud je korigovao presudu [AA.br.492/20] od 21. marta 2022. godine u smislu tehničkih grešaka u izreci, dok je ostatak presude ostao nepromenjen.
40. Podnositeljka zahteva je u zakonskom roku podnela zahtev Vrhovnom sudu za vanrednu reviziju sudske odluke, kojim osporava zakonitost iste zbog bitnih povreda postupka ZPP-a, i pogrešne primene materijalnog prava.
41. Dana 25. jula 2022. godine Vrhovni sud je doneo presudu [ARJ.br.38/2022] kojom je odbio kao neosnovan zahtev za vanrednu reviziju sudske odluke sa sledećim obrazloženjem:

„... Pravni stav Apelacionog suda, ali i Osnovnog suda u celini, saglasan je i sa ovim sudom, budući da osporenim presudama nije učinjena povreda odredaba postupka ili materijalnog prava, kako u svom zahtevu tvrdi tužilac. Osporene presude sadrže dovoljne i ubedljive razloge za sve odlučne činjenice važeće za pravično suđenje u ovom predmetu, iz čega proizilazi da je činjenično stanje dokazano ispravno odbijanjem i odbacivanjem tužbenog zahteva tužioca...“

[...].

„Predmet razmatranja i odlučivanja prema nadležnosti suda bila je odluka optuženog organa NNOCSK, stoga navodi u vezi sa činjeničnim stanjem da je Sud trebao da poništi prethodne odluke KAP-a, kao organa za zapošljavanje i Komisije za reviziju plata organa za zapošljavanje nisu održivi, jer Sud ne razmatra odluke tuženog organa, već odluku konačnog organa, kao u ovom slučaju NNOCSK-a.“
[...]

„Stoje navodi da je u osporenoj presudi Apelacionog suda pogrešno napisano ime tužioca u izreci, ali ovaj propust nema uticaja na drukčije suđenje u predmetu. Apelacioni sud je po zahtevu tužioca rešenjem AA.br.492/20 od 17. maja 2022. godine izvršio korekciju presude AA.br.492/20 od 21. marta 2022. godine.“

[...]

„Tvrdnje u zahtevu u vezi sa povredom materijalnog prava takođe nisu održive jer prema članovima 18, 26 i 27 Zakona o civilnoj službi (Zakon br. 03/L-149) i Uredbi o napredovanju u karijeri civilnih službenika, čl. 4. i 5., utvrđuju se uslovi za napredovanje civilnih službenika, a u ovom slučaju se dokazuje da organ za zapošljavanje nije raspisao interni konkurs na osnovu gore navedenih odredbi, za radno mesto na koje se poziva tužilac za napredovanje na poziciji šefa jedinice za nabavku u Odeljenju nabavke KAP-a.“

[...]

„Vrhovni sud nije ispitao tvrdnje u zahtevu koje se odnose na neproveru činjeničnog stanja od strane nižestepenih sudova, a posebno Prvostepenog suda, te se činjenice osporavaju u vezi sa tim, jer prema članu 24. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtev za vanrednu reviziju može se podneti samo zbog povrede materijalnog prava, odnosno povrede odredaba postupka koja bi mogla uticati na rešavanje materijalnog pitanja.“

[...]

„Povodom ovakvog činjeničnog stanja, Vrhovni sud ocenjuje da su nižestepeni sudovi i tuženi organ uprave, kao što stoji u svojoj pravosnažnoj odluci, pravilno primenili odredbe ZUP-a, ZUS-a, ZPP-a, kao i materijalnog prava za civilnu službu i druge gore navedene podzakonske akte.“

Navodi podnosioca zahteva

42. Podnositeljka zahteva tvrdi da je Vrhovni sud doneo presudu [ARJ.br.38/2022] u suprotnosti sa pravima zagaranтовanim članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a i članova 32. [Pravo na pravno sredstvo], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54. [Sudska zaštita prava] i 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava.
43. U vezi sa tvrdnjom o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, podnositeljka zahteva smatra da osporenu presudu Vrhovnog suda i druge presude redovnih sudova karakteriše nedostatak dovoljnog obrazloženja u pogledu činjeničnog stanja odluka koje se odnose na pravo na napredovanje u radu u instituciji u kojoj radi podnositeljka zahteva. U nastavku, podnositeljka zahteva tvrdi da: „U suštini i kao posledica toga, pokazuje se da obrazloženje presude ARJ.br.38/2022, ima iste nedostatke, opisano nedovoljnim obrazloženjem, odnosno sa nedostatkom obrazloženja i objektivnih objašnjenja koja opravdavaju ovakvo izbegavanje konzistentnosti sa prethodnim stavovima ovog Suda“.
44. Povodom navoda o povredi člana 53. Ustava, podnositeljka zahteva tvrdi da Vrhovni sud nije ispunio ustavnu obavezu da tretira sudski predmet u kontekstu relevantne prakse ESLJP-a, u smislu neophodnosti pravilnog obrazloženja sudske odluke i u tom pogledu podnositeljka zahteva tvrdi da joj je ovo pravo uskraćeno.
45. Što se tiče drugih tvrdnji o povredi prava predviđenih drugim članovima, podnositeljka zahteva je samo citirala odredbe članova Ustava i pominjala slučajeve ESLJP-a, ali nije argumentovala njihovu povezanost sa njenim konkretnim slučajem.
46. Konačno, zastupnik podnositeljke zahteva traži od Suda da: (i) proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) utvrdi da su presude redovnih sudova u suprotnosti sa članom 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a; i (iii) predmet bude vraćen Osnovnom sudu na ponovno suđenje.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. „Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.“

[...]

Član 32 **[Pravo na Pravno Sredstvo]**

„Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.“

Član 53 **[Tumačenje Odredbi Ljudskih Prava]**

„Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava.“

Član 54 **[Sudska Zaštita Prava]**

„Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom ili zakonom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.“

Član 55 **[Ograničenje Prava i Osnovnih Sloboda]**

1. „Prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom, se jedino mogu ograničiti zakonom.

2. Prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom, se mogu ograničiti samo do onih mera koje su neizbežne, kako bi se u otvorenom i demokratskom društvu ispunio cilj, radi kojeg je dozvoljeno ograničenje.

3. Ograničenja garantovanih prava i osnovnih sloboda garantovanih ovim Ustavom, se ne mogu sprovoditi u druge svrhe, osim onih zbog kojih su određena.

4. U slučaju ograničavanja ljudskih prava i sloboda i sprovođenja istih, sve institucije javne vlasti, a posebno sudovi, su dužni da se posvete suštini prava koje se ograničava, značaju cilja ograničenja, prirodi ograničenja, odnosu ograničenja sa ciljem koji se želi postići, kao i razmatranju mogućnosti realizovanja tog cilja sa što blažim ograničenjima.

5. Ograničenje prava i sloboda garantovanih ovim Ustavom, na nijedan način ne sme da ospori suštinu garantovanih prava.“

EVROPSKA KONVENCIJA ZA LJUDSKA PRAVA

Član 6.1 (Pravo na pravično suđenje)

„1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom“.

[...]

Zakon br. 03/L-149 o civilnoj službi Republike Kosovo

Član 26 Stepenovanje

„1. Napredovanje u karijeri u Civilnoj službi sprovodi se putem napredovanja iz nižu kategoriju u višu funkcionalnu kategoriju, ili sa jednog najnižeg stepena u jedan najviši stepen u okviru iste funkcionalne kategorije.

2. Pristup putem stepenovanja na više nivoe funkcionalne hijerarhije u Civilnoj službi Kosova, zasniva se na zaslugi i otvoren je za sve kvalifikovane civilne službenike uz konkurencije i bez povrede principa nediskriminacije određenih ovim zakonom i Zakonom protiv diskriminacije.

3. Svaki prijem, napredovanje i zaposlenje koje je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona nije dozvoljeno.

4. Nije dozvoljeno direktno naimenovanje na slobodne pozicije, koje je u suprotnosti sa principom zasluge i postupcima određenim u zakonodavstvu koje je na snazi.“

Član 27 Napredovanje na viši funkcionalni položaj

„1. Napredovanje iz niže na višu poziciju ili iz manjeg na viši koeficijent unutar funkcionalne pozicije je dozvoljeno na osnovu:

1.1. raspoloživosti slobodnih pozicija;

1.2. ispunjavanja svih uslova utvrđenih za tu poziciju;

1.3. isteka utvrđenog minimalnog roka; i

1.4. uspešno položenog testa, dokazivanja zasluge, sposobnosti i stručne kompetentnosti.

2. Stepenovanje je moguće samo za civilne službenike karijere, koji su kategorizovani ne manje od dva (2) koeficijenta rada za objavljenu slobodnu poziciju, izuzev slučajeva kada je drugačije propisano ovim zakonom.

3. Za prelazak na viši stepen u okviru iste funkcionalne kategorije nije neophodno pismeno testiranje.

4. Uslovi i postupci za napredovanje u karijeri civilnih službenika reguliše se posebnim vladinim podzakonskim aktima.“

UREDBA BR. 21/2012 O AVANCIRANJU U KARIERI CIVILNIH SLUŽBENIK

Član 4 **Procedura za avansiranje u karijeri**

„1. Zahtev za iniciranje procedure za avansiranje u karijeri obavlja se od rukovodioca jedinice i dostavlja se na usvajanje kod najvećeg upravnog rukovodioca i instituciji.

2. Nakon usvajanja zahteva od najvećeg upravnog rukovodioca i instituciji jedinica personela razvija procedure avansiranja u skladu sa odredbama ovog Uredbe.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

47. Sud prvo razmatra da li zahtev ispunjava uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.

48. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, kojima je utvrđeno:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

49. Pored toga, Sud takođe ispituje da li je podnositeljka zahteva ispunila kriterijume prihvatljivosti, koji su utvrđeni Zakonom. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, kojima je utvrđeno:

Član 47. **(Individualni zahtevi)**

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48. **(Tačnost podneska)**

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49. **(Rokovi)**

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”

50. Kada je reč o ispunjenosti ovih kriterijuma, Sud nalazi da je podnositeljka zahteva ovlašćena strana i osporava akt organa javne vlasti, odnosno presudu [ARJ.br.38/2022] Vrhovnog suda od 25. jula 2022. godine i iscrpila je sva pravna sredstva utvrđena zakonom. Podnositeljka zahteva je takođe razjasnila osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona i podnela je zahtev u skladu sa rokovima iz člana 49. Zakona.
51. Pored gore navedenih kriterijuma, Sud takođe ispituje da li je podnositeljka zahteva ispunila kriterijume prihvatljivosti utvrđene podpravilom (2) pravila 39. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika o radu, koji propisuju:

Pravilo 39.
(Kriterijum o prihvatljivosti)

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.“

52. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na konkretan navod koji zahtev može da sadrži. S tim u vezi, tačnije je nazvati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Ovo poslednje, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se kategorisati u četiri različite grupe: (i) navodi kategorisani kao navodi „četrto stepena“; (ii) navodi koji su kategorisani kao navodi sa „očiglednim ili evidentnim nedostatkom povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ navodi, i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi takođe slučajeve Suda: [KI04/21](#), stav 27. i slučaj [KI175/20](#), stav 38; vidi takođe slučajeve ESLJP-a: [Kemmachev protiv Francuske](#), zahtev br. 17621/91, kategorija (i); [Mentzen protiv Litvanije](#), zahtev br. 71074/01, kategorija (ii); i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), zahtev br. 4241/03, kategorija (iii).
53. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno prilikom ocene da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaja koji je sadržan u ovom zahtevu i relevantne navode podnositeljke zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u saglasnosti sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
54. U vezi sa gore navedenim, Sud skreće pažnju da podnositeljka zahteva tvrdi povredu prava od strane redovnih sudova predviđenih članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP (Pravo na pravično suđenje), 32. [Pravo na pravno sredstvo], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54. [Sudska zaštita prava] i 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava.

(i) Povodom navoda o povredi člana 31. U vezi sa članom 6. EKLJP-a

55. Sud, na osnovu spisa predmeta, primećuje da se suština tvrdnji podnositeljke zahteva za povredu člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], u vezi sa članom 6. EKLJP, uglavnom odnosi na pravo na obrazloženu sudsku odluku redovnih sudova. S tim u vezi, Sud će u nastavku da se referiše na načela koje je utvrdio ESLJP u pogledu prava na obrazloženu i razumnu sudsku odluku.

a) Opšta načela za pravo na obrazloženu odluku

56. Garancije sadržane u članu 6. stav 1. obuhvataju i obavezu sudova da navedu dovoljna obrazloženja svojih odluka (vidi, predmet ESLJP [H. protiv Belgije](#), br 8950/80, presuda od 30 novembra 1987, stav 53). Obrazložena odluka pokazuje strankama da je njihov predmet zaista razmotren.
57. Iako domaći sud ima određeno unutrašnje polje slobodne procene kada je reč o prihvatanju argumenata i odlučivanju o prihvatljivosti dokaza, on je u obavezi da svoje postupke opravda tako što će obrazložiti sve svoje odluke (vidi, predmete ESLJP, [Suominen protiv Finske](#), br.37801/97, presuda od 24 jula 2003, stav 36; kao i predmet [Carmel Saliba protiv Malte](#), br. 24221/13, presuda od 24 aprila 2017, stav 73).
58. Niži sudovi ili organi vlasti, zauzvrat, moraju dati takve razloge i obrazloženja koji omogućavaju strankama da efikasno i delotvorno iskoriste svako postojeće pravo na žalbu (vidi predmet ESLJP-a [Hirvisaari protiv Finske](#), br. 49684/99, presuda od 25 decembra 2001, stav 30).
59. Član 6. stav 1. obavezuje sudove da obrazlože svoje odluke, ali se on ne može tumačiti u tom smislu da nalaže da sud iscrpno odgovori na svaki izneti argument (vidi, predmet ESLJP-a, [Van de Hurk protiv Holandije](#), br. 16034/90, presuda od 19 aprila 1994, stav 61; [García Ruiz protiv Španije](#), br 30544/96, presuda od 29 januara 1999, stav 26; [Perez protiv Francuske](#), br. 47287/99, presuda od 12 februara 2004, stav 81).
60. Od prirode same odluke koju sud donosi zavisi da li je Sud dužan da je obrazloži i o tome se može odlučivati samo u svetlu okolnosti datog predmeta: neophodno je da se, *inter alia*, uzmu u obzir različite vrste podnesaka koje stranka može da podnese sudu, kao i razlike koje postoje između pravnih sistema država u pogledu zakonskih odredaba, običajnih pravila, pravnih stanovišta i prezentiranja i izrade presuda (vidi predmete ESLJP, [Ruiz Torija protiv Španije](#), br. 18390/91, presuda od 09 decembra 1994, stav 29; [Hiro Balani protiv Španije](#), br. 18064/91, presuda od 9 decembra 1994, stav 27).
61. Međutim, ako je podnesak jedne stranke odlučujući za ishod postupka, on zahteva da se na njega konkretno i neodložno odgovori (vidi predmete ESLJP-a [Ruiz Torija protiv Španije](#), citirana gore, stav 30; [Hiro Balani protiv Španije](#), citirana gore, stav 28)
62. Stoga su domaći sudovi dužni:
- (a) da ispituju najvažnije argumente stranaka (vidi predmete ESLJP-a [Buzescu protiv Rumunije](#), br. 61302/00, presuda od 24 avgusta 2005, , stav 67; [Donadze protiv Gruzije](#), br. 74644/01, presuda od 7 juna 2006, stav 35);
 - (b) da s posebnom pažnjom i revnošću ispituju izjašnjenja koja se tiču prava i sloboda zagaranovanih Ustavom, EKLJP i protokolima uz nju (vidi predmete [Fabris protiv Francuske](#), napred citiran, stav 72; presudu [Wagner i J.M.W.L. protiv Luksemburga](#), br. 76240/01, presuda od 28 septembra 2007, stav 96).
63. Član 6. stav 1. ne nalaže da Vrhovni sud pruži iscrpnije obrazloženje onda kada jednostavno primenjuje određenu zakonsku odredbu o pravnom osnovu za odbacivanje žalbe zato što ta žalba nema izgleda za uspeh (vidi predmete ESLJP-a [Burg i drugi protiv Francuske](#), br 34763/02, odluka od 28 januara 2003, ; [Gorou protiv Grčke](#) (br. 2), br. 12686/03, odluka od 20 marta 2009, stav 41).
64. Slično tome, u predmetu u kome se radi o zahtevu da se odobri da se izjavi žalba, što je preduslov za postupak pred višim sudom, kao i za moguće donošenje presude, član 6. stav 1. ne može da se tumači u tom smislu da nalaže da se iscrpno obrazloži odluka kojom se odbacuje zahtev za izjavljivanje žalbe (vidi predmete ESLJP-a [Kukkonen](#)

protiv Finske (br. 2), br. 47628/06, presuda od 13 aprila 2009, stav 24; Bufferne protiv Francuske, br. 54367/00, odluka od 26 februara 2002).

65. Osim toga, kada odbije žalbu, apelacioni sud može, u načelu, jednostavno da prihvati obrazloženje odluke koje je naveo niži sud (vidi predmet ESLJP-a, García Ruiz protiv Španije, citiran gore stav 26; nasuprot tome vidi, Tatishvili protiv Rusije, br. 1509/02, presuda od 9 jula 2007, stav 62). Međutim, pojam pravičnog postupka podrazumeva da se domaći sud koji je za svoje odluke naveo šturo obrazloženje, bilo tako što je ponovio obrazloženja koja je prethodno dao niži sud ili na neki drugi način, u stvari bavio bitnim pitanjima u okviru svoje nadležnosti, što znači da nije jednostavno i bez dodatnog truda prihvatio zaključke koje je doneo niži sud (vidi predmet ESLJP-a Helle protiv Finske, br. (157/1996/776/977), presuda od 19 decembra 1997, stav 60). Taj zahtev je utoliko važniji ukoliko stranka u sporu nije imala mogućnost da svoju argumentaciju iznese usmeno u postupku pred domaćim sudom.
66. Međutim, apelacioni sudovi (u drugom stepenu) koji imaju nadležnost da odbace neosnovane žalbe i da rešavaju činjenična i pravna pitanja u parničnom postupku, dužni su da obrazlože zbog čega su odbili da odlučuju o žalbi (vidi predmet ESLJP-a Hansen protiv Norveške, br. 15319/09 presuda od 2 januara 2015, stavovi 77–83).
67. Osim toga, ESLJP nije utvrdio da je povređeno pravo u predmetu u kome nije dato konkretno izjašnjenje o tvrdnji koja se odnosila na jedan nebitan aspekt predmeta, to jest na nedostatak potpisa i pečata, što je greška više formalne nego materijalne prirode i ta greška je odmah ispravljena (vidi predmet ESLJP-a Mugoša protiv Crne Gore, br. 76522/12, presuda od 21 septembra 2016, stav 63).

b) Primena opštih načela u okolnostima konkretnog slučaja

68. Sud će se vratiti na konkretan slučaj i skreće pažnju da je navod podnositeljke zahteva za povredu prava na obrazloženu sudsku odluku, zagaranatovanog članom 31. Ustava i članom 6.1. EKLJP, u vezi sa ne adresiranjem njenih tvrdnji, iznesenih u tužbi i žalbi, i zahtevu za vanrednu reviziju sudske odluke, ističući da njeno napredovanje u karijeri nije ostvareno zbog diskriminacije po rodnoj osnovi i meritokratije, kao i da su redovni sudovi „primenili zakon na očigledno pogrešan način“ tretirajući samo tvrdnje tužene strane.
69. Sud, pozivajući se na navedene tvrdnje podnositeljke zahteva, smatra da treba analizirati da li su osporene odluke u skladu sa navedenim načelima prava na obrazloženu odluku.
70. S tim u vezi, Osnovni sud, nakon što je izveo sve relevantne dokaze i na osnovu Zakona br. 03/L-149 o civilnoj službi Republike Kosovo i Uredbe br. 21/2012 o napredovanju u karijeri civilnih službenika, došao do sledećeg zaključka:

„Iz dokaza izvedenih na glavnom ročištu, sud je utvrdio da organ za zapošljavanje u ovom slučaju, Kosovska agencija za privatizaciju, nije raspisao konkurs za poziciju šefa jedinice za nabavke u Odeljenju za nabavke KAP, pozicija za koju ima pretenzije tužilac. Iz ovih razloga, Sud smatra da se karijerno napredovanje zaposlenih ne može vršiti istekom godina na datom radnom mestu, već se napredovanje ili napredovanje može vršiti samo putem internog konkursa koji raspisuje organ za zapošljavanje za upražnjena radna mesta u instituciji, na osnovu gore navedenih odredaba Zakona o civilnoj službi Republike Kosovo, odnosno članova 18, 26 i 27, kao i na osnovu Uredbe br. 21/2012 o napredovanju u karijeri civilnih službenika, odnosno članova 4. i 5. iste.

[...]

„Iz izvedenih dokaza, kao što je gore navedeno, Sud konstatuje da je osporena odluka tužioca pravična i zakonita i da istom odlukom nije povređeno zakonsko pravo, jer je tuženi pravično utvrdio činjenično stanje i pravično je primenio procesno i materijalno pravo, kada je tužbu tužioca odbio kao neosnovanu. Sud je odbacio kao nedozvoljen deo tužbe kojim je tražio da Sud poništi kao nezakonitu odluku tuženog Nezavisnog nadzornog odbora za civilnu službu Kosova broj A/02/58/2015, od 10. aprila 2015.godine, zbog toga što je o istoj odluci doneo presudu pod znakom A.br.916/2017 od 20. jula 2017. godine.“

[...]

„Takođe, sud je odbacio kao nezakonit zahtev tužioca da se poništi odluka Zamenika generalnog direktora Kosovske agencije za privatizaciju br. ZDM.266/2014 od 19. novembra 2014. godine, zbog činjenice jer je ista odluka poništena u upravnom postupku od strane organa za zapošljavanje, odnosno KAP-a svojom odlukom br. KZAK-1/2015 od 09. januara 2015. godine, kojim je usvojila žalbu tužioca i predmet vratila na ponovno razmatranje Komisiji za reviziju plata pri PAK-u.“

[...]

„Takođe, Sud je odbio i četvrti deo tužbenog zahteva tužioca, kojim je tražila od suda da primora Komisiju za reviziju plata pri Kosovskoj agenciji za privatizaciju da razmotri poziciju i unapredi je u karijeri..., zbog činjenice jer ne postoje zakonska ovlašćenja da odlučuje o takvim zahtevima, jer su oni u isključivoj nadležnosti organa za zapošljavanje...“

[...].

„Preporukom narodnog advokata... Sud ocenjuje da je tužilac na dva konkursa na kojima se prijavila u KAP-u za poziciju: Viši službenik za nabavke, i za poziciju; Direktorka marketinga, odnosa sa investitorima i javnošću, nije pokrenula slučaj na sudu tužbom, da bi potom Sud dokazao da li su njena prava povređena tokom postupka zapošljavanja na ova dva mesta. Dok je u konkretnom slučaju, po rešenju tuženog od 16. aprila 2018. godine, osporenom tužbom od strane tužioca, tužiocu je odbijena žalba od 12. februara 2015.godine, koja se odnosi na zahtev za unapređenje od 20. juna 2014. godine bez raspisivanja konkursa od strane tuženog.“

71. Nadalje, Sud primećuje da je Apelacioni sud odgovorio na tvrdnje podnositeljke zahteva iznetih u žalbi, na sledeći način:

„Prema oceni Apelacionog suda, Prvostepeni sud je dao dovoljno razloga za odlučne činjenice koje, kvalifikujući ih u skladu sa materijalno-pravnim normama, ... Nije sporna činjenica da je tužilac imala višu školsku spremu i ima iskustvo dugogodišnjeg rada u civilnoj službi, ali se napredovanje u civilnoj službi vrši samo kada se za to ukaže potreba i na osnovu raspisivanja internog javnog konkursa, a na osnovu zahteva koji treba da odobri ili odbije najviši upravni rukovodilac, kako je definisano Zakonom o civilnoj službi i Uredbom o napredovanju u karijeri civilnih službenika. Činjenica je da je tužilac podnela zahtev za napredovanje, ali istu nije odobrio najviši upravni rukovodilac, i činjenica je da je interni konkurs za napredovanje raspisan ranije te da tužilac nije

unapređena na osnovu ovog konkursa, ali ista protiv konkursa nije upotrebila nikakav pravni lek za njegovo poništenje, niti za proces zapošljavanja.

[...]

„Takode, i tužbeni zahtev za prinudu komisije za reviziju plata da izvrši razmatranje pozicije..., s pravom je odbijena jer nije u nadležnosti ove komisije da napreduje u karijeri civilne službenike, već je takvu nadležnost imala „Kancelarija personala“ organa za zapošljavanje sa raspisivanjem konkursa i vođenjem postupka prijema, po odobrenju zahteva višeg upravnog rukovodioca.“

[...]

„Prema oceni Apelacionog suda, Prvostepeni sud je dao dovoljno razloga..., u pogledu odbacivanja treće tačke tužbenog zahteva kao nedozvoljenog jer je odluka NNOCSK-a bila poništena odlukom Suda A.br.916/2017...“.

72. Vrhovni sud je, kao poslednja instanca redovnih sudova, opisao i ocenio kao ispravno postupanje Apelacionog suda i usvojio pravni stav Osnovnog suda i Apelacionog suda, i ocenio da:

„Stoje navodi da je u osporenoj presudi Apelacionog suda pogrešno napisano ime tužioca u izreci, ali ovaj propust nema uticaja na drukčije suđenje u predmetu. Apelacioni sud je po zahtevu tužioca rešenjem AA.br.492/20 od 17. maja 2022. godine izvršio korekciju presude AA.br.492/20...“

[...]

„...Vrhovni sud ocenjuje da su sudovi nižih instanci i tuženi organ uprave, kao što stoji u svojoj konačnoj odluci, pravilno primenili odredbe ZUP-a, ZUS-a, ZPP-a (primenljiv zakon u smislu člana 63. ZUS-a), kao i materijalnog prava za civilnu službu i druge gore navedene podzakonske akte.“

73. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud zaključuje da je osporena odluka Vrhovnog suda, u vezi sa odlukama sudova nižih instanci, bila dovoljno obrazložena i da ispunjava kriterijume obrazložene sudske odluke, definisane u članu 31. Ustava, u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a. Štaviše, Sud primećuje da su redovni sudovi pažljivo postupali sa zahtevima podnositeljke zahteva i da su dovoljno obrazložili u pogledu njenog prava na napredovanje u karijeri, za šta je njen zahtev odbio KAP.
74. Kao što je gore navedeno, Sud nalazi da podnositeljka zahteva nije uspela da ubedi svojim tvrdnjama NNOCSK ili redovne sudove da u njenom slučaju treba uzeti u obzir Uredbu o platama civilnih službenika KAP-a iz 2014. godine, i da restrukturiranje KAP treba da se uradi u skladu sa članom 3.9 Zakona o civilnoj službi. Iz spisa predmeta i toka postupka jasno se uočava da su tri nivoa redovnih sudova prihvatila nalaze NNOCSK-a kao tačne, dok su dovoljno razjasnili da se preporuka narodnog advokata odnosila na još dva slučaja gde je podnositeljka zahteva učestvovala u procesu regrutovanja, a ne za konkretan slučaj za koji je pokrenula upravni spor.
75. Sud podseća da je u vezi sa ocenom tvrdnji „četvrtog stepena“ koja se vezuju sa navodnim povredama člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, više puta naglašavao da „pravda“ tražena u gore navedenim članovima nije „supstancijalna“ pravda, već „proceduralna“ pravda. Ovaj koncept, uglavnom u praktičnom smislu, u principu znači: (i) mogućnost razvoja postupaka po principu kontradiktornosti; (ii) mogućnost stranaka, u različitim fazama ovog postupka, da iznesu argumente i dokaze

koje smatraju važnim za relevantni predmet; (iii) mogućnost efikasnog osporavanja argumenata i dokaza koje je iznela suprotna strana; i (iv) pravo da njihovi argumenti koji su, objektivno gledajući, važni za rešavanje slučaja, budu saslušani i razmatrani od strane redovnih sudova na odgovarajući način; i kao posledica toga, postupak u celini bi bio pravičan. Štaviše, procena pravde u postupku u njenoj celini jedna je od glavnih premisa sudske prakse Suda i ESLJP-a (vidi, u ovom kontekstu, slučaj ESLJP-a *Barbera, Messekue i Jabardo protiv Španije*, br. 10588/83, 10589/83, 10590/83, presuda od 6. decembra 1988. godine, stav 68, i slučajevi Suda *KI128/19*, rešenje od 28. juna 2019. godine, stav 58; i *KI22/19*, podnosilac zahteva *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42.)

76. Na osnovu ovoga, Sud ocenjuje da su u slučaju podnositeljke zahteva redovni sudovi poštovali sve gore navedene kriterijume. Međutim, Sud primećuje da se podnositeljka zahteva jednostavno nije složila sa obrazloženjem redovnih sudova i sa rezultatima redovnih sudova. Međutim, ovo neslaganje ne može poslužiti podnositeljki zahteva kao pravo da podnese argumentiranu tvrdnju za povredu Ustava (vidi slučaj ESLJP: *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21.; kao i slučaj Suda *KI125/11*, *Shaban Gojnovci*, Rešenje o neprihvatljivosti od 28. maja 2012. godine, stav 28).
77. Iz gornje elaboracije, Sud konstatuje da je Vrhovni sud, kao poslednja instanca u lancu redovnog pravosuđa poštovao uslove iz člana 31. Ustava i člana 6.1 EKLJP-a i ocenjuje da ne postoji ništa što pokazuje da je Vrhovni sud primenio zakon na očigledno pogrešan način, čija primena može rezultirati proizvoljnim ili očigledno nerazumnim zaključcima za podnositeljku zahteva. Shodno tome, tvrdnje podnositeljke zahteva spadaju u prvu kategoriju (i) navoda kategorisani kao navodi „četrtoog stepena“, stoga se smatraju očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama i kao rezultat toga nedopustivim, u skladu sa pravilom 39. (2) Poslovnika o radu.

(ii) U vezi tvrdnji o povredi drugih članova

78. U vezi sa navodnim povredama članova 32. [Pravo na pravno sredstvo], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54. [Sudska zaštita prava], 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava, Sud podseća da prema utvrđenoj sudskoj praksi ESLJP-a, Sud proglašava zahtev neprihvatljivim kao očigledno neosnovanim sa kriterijumom (iii) „nepotkrepljenih ili neobrazloženih“ tvrdnji čak i u slučajevima kada je ispunjen jedan od sledeća dva karakteristična uslova:
 - a) kada podnosilac zahteva jednostavno citira jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one povređene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta sasvim očigledna povreda Ustava i EKLJP-a (vidi slučaj ESLJP-a: *Trofimchuk protiv Ukrajine*, br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine; i *Baillard protiv Francuske*, br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine);
 - b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (npr. ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odredi drugačije (vidi slučaj Suda: *KI166/20*, podnosilac zahteva: *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 42.).

79. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da podnositeljka zahteva jednostavno navodi povredu članova 32., 53., 54. i 55. Ustava, ali ih ne obrazlaže, odnosno uopšte ne objašnjava kako je u njenom slučaju došlo do povrede ovih prava. Stoga, Sud nalazi da u pogledu navoda podnositeljke zahteva o povredi prava zagarantovanih gore navedenim članovima, zahtev se mora proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanim, budući da se ovi zahtevi kvalifikuju kao zahtevi koji pripadaju kategoriji (iii) navoda kategorisani kao navodi „nepotkrepljenim ili neobrazloženim“, jer je podnositeljka zahteva jednostavno citirala neke odredbe Ustava, ne obrazlažući kako su one povređene.

Zaključak

80. Kao zaključak, Sud, uzimajući u obzir sve gore navedene razrade i zaključke, utvrđuje da navodi podnositeljke zahteva u vezi sa povredom člana 31. Ustava, u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a, spadaju u prvu kategoriju (i) navoda kategorisani kao navodi „četvrtog stepena“; stoga se smatraju očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama i kao rezultat toga nedopustivim, u skladu sa pravilom 39. (2) Poslovnika o radu.
81. Dalje, Sud, uzimajući u obzir sve gore navedene razrade i zaključke, utvrđuje da navodi podnositeljke zahteva u vezi sa povredama članova 32., 53., 54. i 55. Ustava spadaju u pripadaju kategoriji (iii) navoda kategorisani kao navodi „nepotkrepljenim ili neobrazloženim“, stoga se smatraju očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama i kao rezultat toga nedopustivim, u skladu sa pravilom 39. (2) Poslovnika o radu.
82. Konačno, Sud nalazi da se zahtev podnositeljke zahteva u njenoj celini proglašava očigledno neosnovanim po ustavnim osnovama i stoga neprihvatljivim u skladu sa pravilom 39. (2) Pravilnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1. i 113.7. Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i u skladu sa pravilima 39. (2) i 59. (2) Poslovnika o radu, na sednici održanoj 27. aprila 2023 godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

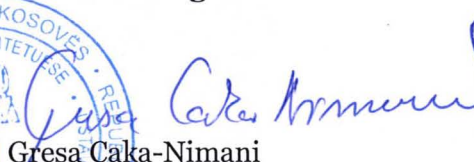
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani